

vilde nemlig betyde, at Tjenestemændenes Antal fra 1918 til 1921 skulde være forøget fra 36 000 til 42 600. Denne Opgørelse er lavet paa Grundlag af de Tjenestemandstillinger, der er opført paa Finanslovsforlaget, og der er kun medregnet dem, som er Tjenestemænd i Lønningslovens Forstand. Som ærede Medlemmer ved, fik vi den 12. September 1919 en ny Lønningslov for Statens Tjenestemænd, og ind under denne kom 2 600 Banearbejdere, Ledvogtere og Banehaandværkere, som tidligere ikke hørte ind under nogen Lønningslov. Disse Tjenestemænd har altid været ved Statsbanerne, og der findes ved flere andre Statsvirksomheder et vist Antal — jeg antager en 4—500 —, som ligeledes ikke hørte ind under nogen Lønningslov, men som ved Lønningsloven af 1919 blev Tjenestemænd i Lønningslovens Forstand. Disse 3 100 Tjenestemænd har altid været ansat ved de forskellige Statsvirksomheder, saa der er ikke herved sket en Forøgelse af Tjenestemændenes Antal. Det er en Ompostering og intet andet. En stor Del af Tjenestemændene havde før 1919 en ikke misundelsesværdig Undtagelsesstilling, idet de kun havde en Fridag hver 14de Dag, medens alle andre havde en ugentlig Fridag. Det var utaalelige Vilkaar at leve under. Og der blev derfor nu som for øvrigt tidligere gjort et stort Arbejde fra Organisationernes Side for at faa den ugentlige Fridag indført, og Statens Tjenestemænd er den radikale Regering meget taknemmelige, fordi den efterkom dette rimelige Krav om en ugentlig Fridag. Jeg vover at paastaa, at den ugentlige Fridag betyder langt mere med Hensyn til Forøgelsen af Tjenestemændenes Antal end 8 Timers Dagens Indførelse.

Det, der giver mig Anledning til at tale her i Dag, var de Udtalelser, der blev fremsat af den højtærede Landbrugsminister for faa Dage siden med den Selvtillid og Foragt for Kendsgerninger, som karakteriserer den højtærede Minister. Med den højtærede Formands Tilladelse skal jeg kort gengive dem. Han sagde: „Vi har her i Landet gjort Forsøg indenfor Statsbanerne, hvor de Herrer fik 8 Timers Dagen gennemført, før de frattraadte Styrelsen; det viser sig dér, at i økonomisk Henseende medførte 8 Timers Dagen en fuldstændig haabløs Situation for Statsbanernes Vedkommende.“ Saaledes var den højtærede Landbrugsministers Udtalelser. Jeg skal tillade mig ud fra Statsbanernes Driftsberetninger for Aarene 1919—20 og 1920—21 at imødegaa den Paastand, den højtærede Minister her har fremsat, og som strider fuldstændig mod

de foreliggende Kendsgerninger. I 1918—19 fandtes der ved Statsbanerne i alt 15 850 fast ansatte Tjenestemænd, deri medregnet Haandværkere og Arbejdsmænd. Ved Udgangen af Marts 1921 var Antallet 19 046, hvilket giver en Forøgelse af 3 196. Denne Forøgelse fremkom dels ved Overtagelsen af de sønderjydske Baner, dels ved Aabningen af Brande—Funder-Banen og af Skjern—Videbæk-Banen. Overtagelsen af disse Baner har forøget de samlede Statsbanestrækningers Længde fra 2 279 til 2 582 km. Det vil med andre Ord sige en Forøgelse af Banenet med 303 km, og i Procenter vil det sige en Forøgelse af 13,3. Jeg skal ogsaa nævne, at Antallet af Tons og Personkilometer er forøget henholdsvis med ca. 80 og 140 Millioner i disse to Aar. Det vil deraf ses, at 8 Timers Arbejdsdagen er ikke alene Skyld i den Forøgelse af Personalet, som jeg før nævnte. Man vil finde en Stigning i de fast ansatte Tjenestemænds Antal fra 19 046 i 1920—21 til 19 549 i Oktober 1922; det er en Forøgelse paa 503. Men samtidig er Ekstramandskabet gaaet ned med ca. 3 300, det vil sige, at der er en Besparelse paa ialt 2 800 Mand. Men Hovedårsagen til denne stærke Nedgang i Ekstramandskabets Antal er, at Trafikken paa Grund af den stærke Depression i Erhvervslivet har været stærkt nedadgaaende i den senere Tid. Vi maa huske, at de to Aar, der her tales om, er de Aar, hvor Landet i stor Udstrækning maatte forsyne sig med indenlandsk Brændsel, og hvor der var de store Transporter af Tørv og Brænde, idet Landet var afskaaret fra Tilførsler udefra.

Drager man en Sammenligning mellem de to sidste Aar under den radikale Regering og de to første Aar under den nuværende Regering, vil man se følgende: i Aarene 1918—19 og 1919—20 var Udgiften til Kul ved Statsbanerne 76,2 Mill. Kr., og det samlede Underskud var 47,7 Mill. Kr.; men i Aarene 1920—21 og 1921—22 var Udgiften til Kul oppe paa 116,5 Mill. Kr., og desuden er der en Afskrivning paa 16 Mill. Kr. som Tab paa disse Kulbeholdninger, og Underskuddet var i disse to Aar vokset til 103,5 Mill. Kr. Det vil sige, at Underskuddet var omtrent 62 Mill. Kr. større, end det var i de to sidste Aar under den radikale Regering.

Denne store Forøgelse i Statsbanernes Underskud skyldes ikke 8 Timers Arbejdsdagen. Saafremt de Kul, som Statsbanerne har brugt i disse to Aar, havde været købt til Dagspris, vilde det have betydet en Mindreudgift paa 60—70 Mill. Kr. Jeg skal slet ikke komme ind paa nogen Kritik